

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

**بررسی تغییرات و روابط کلروفیل a به عنوان
شاخص تولیدات اولیه با توده زنده ماهیان کفزی اقتصادی
در آبهای ایرانی خلیج فارس - دریای عمان**

مجری:

مهناز ربانی ها

شماره ثبت

۶۱۶۳۹

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور- پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان،
پژوهشکده میگوی کشور، پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور

عنوان پروژه: بررسی تغییرات و روابط کلروفیل a به عنوان شاخص تولیدات اولیه با توده زنده ماهیان کفزی اقتصادی در آبهای ایرانی خلیج فارس - دریای عمان
کد مصوب: ۹۶۱۶۶۵-۰۹۹-۱۲-۱۲-۲
نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان: مهناز ربانی‌ها
نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): -
نام و نام خانوادگی مجری: مهناز ربانی‌ها
نام و نام خانوادگی همکاران: خسرو آئین جمشید، منصور خلفه نیل ساز، عیسی کمالی، فاطمه محسنی‌زاده، رکسانا فلاحی، شمسی ریاضی، مجید عطوفت شمسی، رضا اردستانی، ناهید پورعباس تحویل‌داری
نام و نام خانوادگی مشاور(ان): فریدون عوفی، محمد حسن گرامی
نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -
محل اجرا: استان‌های هرمزگان، بوشهر، خوزستان
تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۷/۱
مدت اجرا: ۳ سال و ۶ ماه
ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور
تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۱
حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح/پروژه: بررسی تغییرات و روابط کلروفیل a به عنوان شاخص تولیدات اولیه با توده زنده ماهیان کفزی اقتصادی در آبهای ایرانی خلیج فارس - دریای عمان

کد مصوب: ۹۶۱۶۶۵-۰۹۹-۱۲-۱۲-۲

شماره ثبت (فروست): ۶۱۶۳۹ تاریخ: ۱۴۰۱/۳/۹

با مسئولیت اجرایی سرکار خانم مهناز ربانی‌ها دارای مدرک تحصیلی دکتری در رشته بیولوژی دریا می‌باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اکولوژی منابع آبی در تاریخ

۱۴۰۱/۰۲/۲۶ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت عضو هیئت علمی در موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

(ستاد-تهران) مشغول بوده است.

صفحه	عنوان	فهرست مندرجات
۱	چکیده	۱
۲	۱-مقدمه	۲
۳	۱-۱- پیشینه مطالعات	۳
۵	۲- روش شناسی	۵
۵	۱-۲- منطقه مورد بررسی	۵
۵	۲-۲- روش نمونه برداری	۵
۶	۳-۲- تجزیه و تحلیل داده ها و اطلاعات	۶
۷	۳-نتایج	۷
۷	۱-۳- سال ۱۳۹۶	۷
۱۱	۲-۳- سال ۱۳۹۷	۱۱
۱۳	۳-۳- سال ۱۳۹۸	۱۳
۱۵	۴-۳- سال ۱۳۹۹	۱۵
۱۹	۳-۵- نتیجه آنالیز nmds	۱۹
۲۰	۴-بحث	۲۰
۲۵	پیشنهادها	۲۵
۲۶	منابع	۲۶
۲۸	چکیده انگلیسی	۲۸

چکیده

کلروفیل-a به عنوان شاخص توده زنده فیتوپلانکتون محسوب می شود که سرمنشا زنجیره غذایی در محیط آبی می باشد. پژوهش حاضر یکی از پروژه های طرح کلان ارزیابی ذخایر آبزیان و ارتباط آن با پارامترهای اکولوژیک در خلیج فارس و خلیج عمان می باشد که طی سال های ۱۴۰۰-۱۳۹۶ اجرا گردید. به این منظور با به کارگیری دستگاه CTD طی سال های ۱۳۹۶ (کلیه استان های جنوب) و ۱۳۹۹ (استان های بوشهر و خوزستان) اقدام به ثبت کلروفیل-a گردید و طی سال های ۱۳۹۷ (کلیه استان های جنوب) و ۱۳۹۸ (استان های هرمزگان و سیستان-بلوچستان) از داده های مستخرجه از سایت NASA استفاده گردید. در سال ۱۳۹۶ میانگین کلروفیل-a در خلیج فارس ($0.35 \pm 0.99 \text{ mg/m}^3$) و خلیج عمان ($0.96 \pm 0.93 \text{ mg/m}^3$)، سال ۱۳۹۷ میانگین لایه سطحی خلیج فارس ($0.37 \pm 0.14 \text{ mg/m}^3$) و خلیج عمان ($1.63 \pm 2.14 \text{ mg/m}^3$) و سال ۱۳۹۸ میانگین لایه سطحی خلیج عمان ($0.34 \pm 0.93 \text{ mg/m}^3$) و سال ۱۳۹۹ میانگین کلروفیل-a در خلیج فارس ($0.13 \pm 0.23 \text{ mg/m}^3$). آنالیز nmds بر روی گروه های موجود نشان داد که دو گروه استان های بوشهر، هرمزگان و سیستان (۱۳۹۷) و استان های بوشهر و خوزستان (۱۳۹۹) تمایز وجود دارد. میانگین کلروفیل سطحی گروه اول $1/5 \pm 1/09$ میلی گرم بر مترمکعب در صورتیکه میانگین گروه دوم $0/16 \pm 0/13$ میلی گرم بر مترمکعب بدست آمد. با توجه به تأثیرپذیری کلروفیل-a از مجموعه عواملی که می توانند در میزان مواد مغذی موثر باشند، به نظر می رسد سیکلون های ۱۳۹۷ در این تغییر و تفاوت نقش مؤثری داشته اند به نحویکه بر کل زنجیره غذایی نیز تأثیر خواهد گذاشت.

کلمات کلیدی: خلیج فارس-خلیج عمان-کلروفیل-a